

Številka: 007-72/2016/

Ljubljana, 11. november 2019

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Strategija kulturne dediščine – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi 73. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela

SKLEPA:

1. Vlada Republike Slovenije je sprejela Strategijo kulturne dediščine 2020–2023.
2. Vlada Republike Slovenije je naložila vsem ministrstvom in vladnim službam, da v roku šestih mesecev v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo izdelajo akcijski načrt za obdobje 2020–2022.

Stojan TRAMTE
generalni sekretar

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport,
- Ministrstvo za javno upravo,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Ministrstvo za kulturo,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za obrambo,
- Ministrstvo za okolje in prostor,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za zdravje,
- Ministrstvo za zunanje zadeve,
- Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,
- Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu,
- Urad Vlade Republike Slovenije za narodnosti.

Priloga: Strategija kulturne dediščine

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Zoran Poznič, minister, Ministrstvo za kulturo,
- mag. Petra Culetto, državna sekretarka, Ministrstvo za kulturo,
- Maja Bahar Didović, generalna direktorica Direktorata za kulturno dediščino, Ministrstvo za kulturo,
- mag. Gojko Zupan, sekretar, Ministrstvo za kulturo,
- mag. Ksenija Kovačec Naglič, sekretarka, Ministrstvo za kulturo.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Delovni skupini za pripravo Strategije varstva kulturne dediščine, ki so jo sestavljali zaposleni Direktorata za kulturno dediščino, je pomagala Strokovna komisija za pomoč pri pripravi Strategije varstva kulturne dediščine, ki so jo sestavljali zaposleni z Ministrstva za kulturo izven Direktorata za kulturno dediščino in naslednji zunanji strokovnjaki:

- dr. Tanja Hohnc, za ciljno področje nepremične dediščine,
- dr. Zvezdana Koželj, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, za ciljno področje javne politike varstva kulturne dediščine (brez honorarja),
- doc. dr. Jelka Pirkovič, za ciljno področje povezovanje z Evropsko strategijo kulturne dediščine za 21. stoletje,
- Borut Šantelj, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, za ciljno področje pravnega varstva kulturne dediščine (brez honorarja),
- dr. Bojana Rogelj Škafar, za ciljno področje nesnovne dediščine,
- ddr. Verena Vidrih Perko, za ciljno področje premične dediščine.

Zunanji člani strokovne komisije so za svoje delo skupaj prejeli plačilo v višini 6.595 EUR bruto bruto.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

(Izpolnite samo, če ima gradivo več kakor pet strani.)

Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1) v 73. členu določa, da Strategija varstva dediščine na podlagi ocene ogroženosti dediščine in priložnosti za njen razvoj določi cilje, usmeritve in ukrepe celostnega ohranjanja dediščine, ki je predmet javne koristi. Strategijo pripravi ministrstvo v sodelovanju z resorji, katerih naloge segajo na področje varstva dediščine. Strategija je lahko del nacionalnega programa za kulturo ali samostojen razvojni dokument vlade. Če je samostojen razvojni dokument vlade, ZVKD-1 določa, da se sprejema za obdobje štirih let, pri čemer vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje.

Strategija je podlaga za pripravo dokumentov razvojnega načrtovanja in določanje politik na področju kulture, urejanja prostora, varstva okolja, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, graditve, stanovanjskega in komunalnega gospodarstva, turizma, raziskovanja ter informacijske družbe, vzgoje, izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja.

Kulturna dediščina je vrednota v vseh svojih pojavnih oblikah. Dediščina Slovenije je pomemben in nedeljiv del lokalne, regionalne, nacionalne in evropske identitete, predstavlja kakovost življenjskega okolja in je ključni vir uravnoteženega razvoja regij ter Republike Slovenije. Dediščino so z znanjem in vedenjem ustvarili, jo prepoznavajo in ohranjajo posamezniki in družba. Je dokument obstoja narodne in državne skupnosti in hkrati priložnost za njen razvoj.

Načelo celostnega ohranjanja, kot izhaja iz mednarodnih pogodb, katerih podpisnica je Republika Slovenija, obsega:

- uveljavitev pravice do dediščine je del človekovih pravic;
- ohranjanje dediščine in njena trajnostna uporaba spodbujata človekov družbeno kulturni razvoj in izboljšujeta kakovost življenja;
- dediščina ima pomembno vlogo pri graditvi bolj povezane, mirne in demokratične družbe; pospešuje trajnostni razvoj, spodbuja kulturne raznolikosti in sodobne ustvarjalnosti;
- uresničevanje tega načela je mogoče doseči z bolj usklajenim sodelovanjem med vsemi javnimi, institucionalnimi in zasebnimi dejavniki.

Strategija uveljavlja celostno ohranjanje dediščine v treh družbenih podsistemih, v besedilu imenovanih trije nosilni stebri: *družba (v ožjem pomenu), razvoj in znanje.*

Izhodišče strategije je načelo celostnega ohranjanja dediščine kot temelja nacionalne identitete,

kulturne raznolikosti Slovenije (ki se prepleta z izjemno krajinsko in biotsko raznovrstnostjo), privlačnosti naše države za življenje naših državljanov, za izobraževanje, za razvoj, za umetniško ustvarjanje, za turizem in druge gospodarske dejavnosti. Je temelj sodobne ustvarjalnosti ter prepoznavnosti Slovenije v mednarodni skupnosti.

Splošni cilji strategije so s pomočjo dediščine prispevati h kakovosti življenja in k bolj povezani družbi, pospešiti trajnostni razvoj Slovenije ob upoštevanju podnebnih sprememb in izboljšati odnos družbe do naše dediščine.

Uresničevanje teh ciljev se v skladu z mednarodnimi pogodbami, evropskimi priporočili in Ustavo RS zagotovi na ravni države, regij in lokalnih skupnosti. Načelo celostnega ohranjanja naj se upošteva v sektorskih politikah, ukrepih in aktivnostih, povezanih z dediščino.

Glavni izziv Strategije je ustvariti sinergijo med obstoječimi sektorskimi cilji, usmeritvami in ukrepi na področjih, pomembnih za ohranjanje dediščine, ter jih izboljšati ali dopolniti, kjer je to potrebno.

Zaradi narave in družbenega pomena dediščine, ki zahteva dolgoročno in usklajeno ravnanje, so cilji strategije dolgoročnejši in jih je z ukrepi mogoče izvajati v daljšem obdobju. Dejavnosti za izvedbo ukrepov in roki zanje po posameznih ciljnih bodo določeni v akcijskem načrtu po potrditvi strategije. Akcijski načrti se sprejemajo za obdobje dveh let, prvi od 2020 do 2021. Za uspešnost in učinkovitost strategije je nujen medresorski (horizontalni) način priprave in izvedbe. Dejavnosti morajo biti vsi deležniki in strategijo je treba ustrezno ovrednotiti. Po štirih letih se na podlagi spremljanj in vmesnega vrednotenja izvede končno ovrednotenje učinkov strategije in tako pripravi izhodišče za nov krog strateškega načrtovanja in sprejetje nove strategije.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA/NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo, če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1		
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Strategija kulturne dediščine je krovni strateški dokument na področju varstva kulturne dediščine, ki opredeljuje cilje, razvojne usmeritve, strateške ukrepe in nabor možnih aktivnosti po stebrih družba, razvoj in znanje. Gradivo nima neposrednih finančnih posledic; te bodo nastale šele s sprejetjem posameznih akcijskih načrtov in bodo v njih opredeljene.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije: **DA/NE**
- Združenju občin Slovenije: **DA/NE**
- Združenju mestnih občin Slovenije: **DA/NE**

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- **večinoma**,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Mnenje sta poslali Skupnost občin Slovenije in Združenje občin Slovenije.

Združenje občin Slovenije Strategijo podpira, posebej pa je poudarilo nujnost, da se ponovno omogoči sofinanciranje (evropska sredstva in sofinanciranje s strani države) obnove objektov kulturne dediščine oziroma zagotovi finančne spodbude, kar poudarja tudi Strategija.

Podoben predlog je podala tudi Skupnost občin Slovenije. Na druge pripombe (izdelava občinskih strategij, politika štipendiranja in splošnost strategije) je Ministrstvo posebej odgovorilo.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA/NE

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave: 13. 2. 2018

V javni obravnavi je MK prejelo pripombe naslednjih institucij/posameznikov:

- Asociacija, 5. 3. 2018,
- Društvo Staroverci, 3. 3. 2018,
- Kozjanski park, L. Zorenč, 2. 3. 2018,
- ICOM Slovenija, 5. 3. 2018,
- Kolegij direktorjev državnih muzejev, 5. 3. 2018,
- Nacionalni svet za knjižnično dejavnost (NSK), 5. 3. 2018,
- NUK (Narodna in univerzitetna knjižnica), 5. 3. 2018,
- Univerza v Mariboru, UKM, 5. 3. 2018,
- Mestna knjižnica Ljubljana, 6. 3. 2018,
- Skupnosti muzejev Slovenije, 5. 3. 2018
- Upasana, Marko Hren, 3. 3. 2018,
- Vojni muzej Logatec, 4.3. 2018,
- Združenje lastnikov starin / Jurij Švajncer, 4. 3. 2018,
- Združenje lastnikov starin Slovenije, 6. 3. 2018,
- ZVKDS, Srečko Štajnbaher, SKD, 2. 3. 2018,
- ZVKDS, Lucija Čakš Orač, 5. 3. 2018,
- ZVKDS, Polona Ropret, 27. 2. 2018,
- ZVKDS, dr. Zvezda Koželj, 2. 3. 2018.

MK je vse pripombe obravnavalo in jih po strokovni presoji upoštevalo ter na spletu objavilo odgovore nanje. Iz medijskih odzivov izhaja, da je bila predlagana Strategija s strani strokovnjakov pozitivno sprejeta.

Predlog Strategije kulturne dediščine je bil 3. decembra 2018 posebej posredovan tudi Pomurski madžarski samoupravni narodni skupnosti, Obalni samoupravni skupnosti italijanske narodnosti in Svetu romske skupnosti RS. Svoje mnenje in predlog dopolnitve je poslala Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost. Predlog smo upoštevali in smo pomen manjšin posebej poudarili v uvodu Strategije.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA/NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA/NE

mag. Zoran Poznič
minister